

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання 7-й

№ 8 (214)

16

березня
1963 року
СУБОТА

Ціна 1 коп.

ДО 80-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ КАРЛА МАРКСА

НЕВМИРУЩЕ ВЧЕННЯ

Основоположник наукового комунізму Карл Маркс поєднував у своїй діяльності величчя геніального вченого-дослідника і пристрасного революціонера. Всі свої гігантські знання, весь свій великий талант він віддав справі визволення трудящих від гніту експлуататорів. Створене Марксом вчення, за визначенням Енгельса, стало революційною силою в найвищому значенні цього слова. За короткий історичний строк, протягом кількох десятиріч воно оволоділо умами і серцями багатьох мільйонів людей, справило колосальний вплив на весь хід суспільного розвитку. Нині марксизм-ленінізм є бойовим прапором могутньої армії комуністів, яка налічує в своїх рядах сорок два мільйони п'ятсот тисяч чоловік. І ця переможна армія зростає і міцніє з кожним роком!

АТЕЇСТИЧНІЙ ПРОПАГАНДІ—БІЛЬШЕ УВАГИ!

Комісія у складі тт. Брегеда, Кубрушка (голова), Самородова перевірила стан викладання атеїзму та атеїстичної пропаганди в інституті.

Матеріали перевірки свідчать про те, що викладачами кафедри філософії курс атеїзму читається на високому ідейному і науковому рівні. На семінарських заняттях заслуховуються виступи студентів, з окремих тем ними готуються доповіді для населення. Кафедра практикує обговорення текстів лекцій, взаємовідвідування. Разом з комітетом комсомолу проведено роботу по залученню студентів до участі їх у районному клубі атеїста, семінари якого тепер відвідують 12 представників нашого інституту. Намічено організувати виставку, вечори за-

питань і відповідей, хоча, треба сказати, давно пора перейти до конкретного здійснення цієї справи. До того ж не завадило б читати для студентів більше лекцій з питань досягнень природничих наук, продовжити практику зустрічей з відомими атеїстами (як це було з Дулуманом, який прочитав студентам лекцію).

На засіданні партійного бюро інституту, де звітувала комісія, виступили тт. Медушевський, Черкун, Височинська, Богмат, Терещенко, які запропонували ширше використовувати і урізноманітнювати форми і методи антирелігійної роботи, вести атеїстичну пропаганду щоденно, систематично. Партійне бюро прийняло розгорнуте рішення з цього питання.

П. ВОЛОЩЕНКО.

ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ В ДІІ

Організаційне засідання

ВІДБУЛОСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ СПРИЯННЯ ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОМУ КОНТРОЛЮ.

НА ЗАСІДАННІ БУЛО ОБРАНО КЕРІВНИЦТВО КОМІСІЇ: В. РОКИТКО (ГОЛОВА), Є. САНДАКОВА (ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ), М. ЯРМАЧЕНКО (ЧЛЕН БЮРО), В. ХИРЕНКО (СЕКРЕТАР).

ТОВ. РОКИТКО ПОЗНАЙОМИВ ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ З ТИМИ ЗАВДАННЯМИ, ЩО СТОЯТЬ ПЕРЕД ОРГАНАМИ ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ. ЧЛЕНИ КОМІСІЇ ЧЕРГУЮТЬ ТРИЧІ НА ТИЖДЕНЬ—В ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДУ І П'ЯТНИЦЮ—З 13 ДО 15-ї ГОДИНИ В ПРИМІЩЕННІ ПАРТБЮРО ІНСТИТУТУ.

ВІДПОВІДАЮЧИ НА ПІКЛУВАННЯ ПАРТІЇ

Людина комуністичного суспільства, незалежно від її професії, повинна бути всебічно естетично розвинутою, розуміти музику, живопис, літературу.

Ось чому партія і уряд приділяють велику увагу розвитку радянської літератури і мистецтва, намагаючись виправити істотні недоліки в роботі працівників культурного фронту. Про це свідчить зустріч керівників нашої партії і держави з діячами літератури і мистецтва, яка відбулася 8 березня. Обмін думками, що відбувся в Кремлі, виступ М. С. Хрущова мають велике значення і для нас, майбутніх вчителів.

Як же у нас в інституті студенти використовують надбання радянської, вітчизняної і світової культури для свого духовного збагачення?

Місто Київ, в якому нам ви-

пало щастя вчитися, є багатющою скарбницею культурних цінностей, якими пишається наш народ. Але, на жаль, велика кількість наших студентів ще не полюбилася як слід мистецтво, не навчилися його розуміти і цінувати. Цьому, здавалось би, у великій мірі повинні були б сприяти клуб літературних зустрічей, кінотеатр «Юність», студія художнього слова, різноманітні гуртки, але поки що вони роблять це від випадку до випадку.

Хорошою традицією останніх років є відрядження кращих студентів у Москву і Ленінград, де вони мають можливість побувати у Третьяковській галереї, в Ермітажі та інших місцях зосередження надбань культури.

На жаль, розвиток багатьох студентів хвилює однобічність. Один тільки визнає спорт, інший—музику, третій—пое-

зію. Серйозною допомогою в естетичному вихованні повинні стати гуртки самодіяльності. Тепер, коли завершується підготовка до огляду їх роботи, хотілося б побажати їм більшої масовості, підвищення майстерності, цікавого репертуару. Особливо це стосується самодіяльних гуртків фізико-математичного факультету.

Комуністична партія, борючись з проявами буржуазної ідеології у літературі і мистецтві, подає нам приклад принципового, вимогливого ставлення до проблеми виховання радянського народу—будівника комунізму. Ми, підростаюче покоління молоді, яка житиме при комунізмі, повинні відповісти активною працею на піклування нашої партії. Стати високоосвіченими вчителями—наше головне завдання.

В. БОНДАР.

НА ЗАСІДАННІ ПАРТБЮРО

Огляд розпочинається. Готуйтеся!

За рішенням ЦК профспілки працівників вищих учбових закладів на Україні в цьому місяці розпочинається огляд самодіяльності студентських колективів, присвячений 93 роковинам з дня народження В. І. Леніна.

У нашому інституті іде ретельна підготовка до цієї важливої справи. Відповідальними по факультетах від партбюро інституту є Д. Тхоржевський (фізмат), Л. Іскра-Передалова (мовно-літературний), Є. Блевич (педагогічний). Кафедрою музики і співів виділені також

викладачі тт. Устименко, Лапченко, Петровський, Говорова, які нададуть необхідну допомогу художній самодіяльності факультетам.

Від партійного бюро інституту велику допомогу студентам і викладачам надає О. Ткаченко.

По цьому питанню проведені засідання партійних бюро факультетів, складено орієнтовний репертуар огляду, розпочалася підготовка всіх художніх колективів; виявляються нові таланти.

Правда, поки що невістачає

концертмейстерів, на деяких факультетах (мовно-літературний) ще недостатня масовість, партбюро і профком, на жаль, поки що збоку від цієї важливої справи.

Як вказав секретар партбюро інституту М. Терещенко, треба увагу звернути на ретельний підбір репертуару, домогтися того, щоб інститут показав зростаючу майстерність наших співаків, декламаторів, танцюристів і, отже, вийшов на районний огляд впевнено, претендуючи на краще місце.

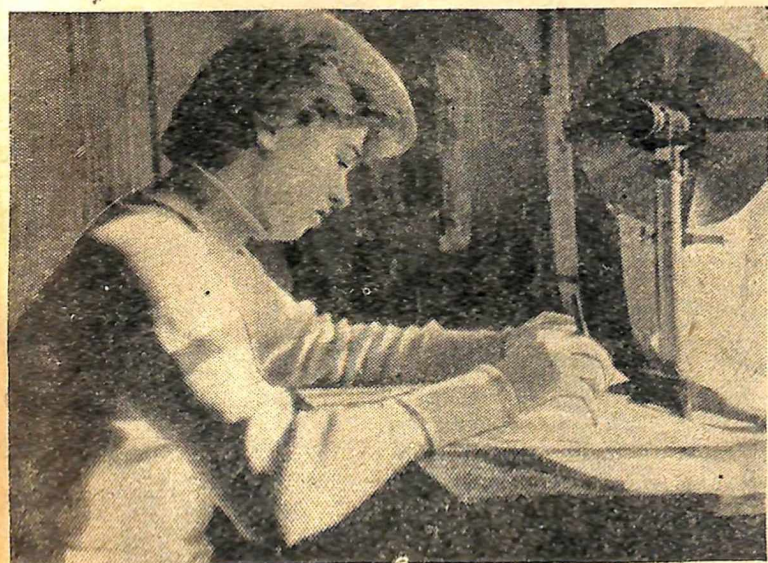
Огляд розпочинається. Готуйтеся, товариші!

Г. КРУПА,
учасник хору.

Жюрі огляду

Партійним бюро інституту затверджено жюрі огляду студентської художньої самодіяльності. До нього ввійшли: О. Павелко (від ректорату), О. Ткаченко (від партбюро інституту), С. Литвинов (від художньої ради),

Л. Височинська, О. Гавеля, П. Лавриненко, О. Підгайний (кафедра музики), Д. Тхоржевський (фізмат), Г. Разумова (місцевком), Г. Максименко (комітет комсомолу).

У лабораторії фізики. Дослід робить А. Кишкурно, студентка III курсу фізико-математичного факультету.

Роботу піонерської організації—на вищій ступінь

(Закінчення. Початок див. у № 6 (212)).

Заступник міністра освіти РРФСР М. Кашин у доповіді «Школа і піонерська організація» говорив про справи радянських школярів, про їх технічну творчість, про роботу юних дослідників, про відкриття юних слідопитів. Всесоюзна експедиція піонерів та школярів збрала цікаві дані про корисні копалини, зробила археологічні відкриття з допомогою вчених країни. Їх матеріали послужили до відрядження в різні райони геологічних партій.

Учителі, — говорить т. Кашин, — можуть успішно навчати і виховувати, якщо вони будуть опиратися на загін, на піонерську ланку. На думку доповідача, право виставляти оцінку за поведінку і старанність потрібно надати піонерській дружині. Слід відмовитися від «вікового цензу» старших піонервожатих. У сільських місцевостях потрібно підбирати на роботу старших піонервожатих зведених дружин найактивніших комсомольців-учителів. Учителю-вожатому слід було б надавати один вільний день на

Доц. Л. ІСКРА-ПЕРЕВАЛОВА.

з технічним прогресом.

Педagogічне товариство Української РСР підготувало доповідь на тему: «Радянська громадськість, сім'я і піонерська організація» (доп. А. Кондратюк). На Україні в рядах організації юних лєнінців на громадських засадах працює 17 тис. осіб. У багатьох бригадах комуністичної праці з'явилася ще одна заповідь: «Працювати з піонерами, допомагати їм у навчанні, праці і відпочинку».

Учасники конференції обговорили документи: «Положення про піонерську організацію ім. В. І. Леніна», «Закони юних піонерів», «Положення про піонерського вожатого (старшого і загонного)», були розглянуті рекомендації секцій: «Система роботи в піонерській дружині», «Система роботи піонерського загону», «Робота з жовтєнятами» і ін.

Документи і матеріали конференції є цінним вкладом у розвиток теорії і практики піонерського руху в нашій країні. Ці документи повинні стати об'єктом уважного вивчення студентами педагогічного інституту.

Традицію відновлено

На протязі декількох років у нашому інституті завжди демонструвалися художні та наукові кінофільми для студентів та викладачів.

Проте останнім часом, дякуючи небайдливій роботі керівників студентського кінотеатру, справа погіршилася. Більше півроку в актовому залі інституту ніякі фільми не демонструвалися. На це звернула увагу нашої громадськості газета «За педагогічні кадри».

На сьогодні повністю відновле-

но роботу студентського кінотеатру, директором якого є Іван Лесь. Тільки в лютому тут було здійснено перегляд таких хороших кінофільмів, як «Іванове дитинство», «Спрага», «Великий Карузо» і ін. Кіноустановка функціонує нормально, студенти задоволені.

Хочеться побажати працівникам студентського кінотеатру працювати ще краще, не допускати повторення помилок, зроблених у минулому.

СТУДЕНТИ-ГЛЯДАЧІ.

Доценту Д. М. Скуратовському — 70 років

Багато студентів і викладачів нашого інституту знають Давида Мусійовича Скуратовського, кандидата історичних наук, доцента, який багато сил і енергії віддав справі виховання радянської молоді.

Працюючи ще з 1921 року в системі керівництва народною освітою м. Києва, Бердичева, Умані та цих округ, а потім у Харківському та Київському педагогічних інститутах, Давид Мусійович немало зробив для розвитку радянської політехнічної школи. Про це свідчать і кілька його книг, написаних ще в 20-ті роки, як «На боротьбу за політехнізм» та ін.

Працюючи на відповідальних посадах в системі народної освіти, т. Скуратовський мав щастя бути близько знайомим з Н. Крупською, М. Скрипником, Г. Котовським та іншими видатними діячами нашої партії. Будучи гостем на II конгресі Інтернаціоналу, він слухав виступи В. І. Леніна.

Тепер минуло 70 років з дня народження Д. М. Скуратовського. Сорок років перебуває він членом Комуністичної партії, 50 років віддав науково-пе-

дагогічній діяльності, з яких 31 рік проведено в нашому інституті.

Ювіляра сердечно поздоровили ректорат, кафедра історії КПРС, заочний відділ нашого інституту. Від міськВНО йому вручено Почесну грамоту.

Бажасмо Вам, Давиде Мусійовичу, доброго здоров'я, довгих літ життя, нових творчих звершень у справі виховання радянської молоді.

Доц. Л. КАРЛОВ.

БЛИЖЧЕ ДО ЗАПИТІВ СТУДЕНТІВ

Як зробити, щоб ідейно-виховна робота в наших гуртожитках була на належному рівні, — це питання обговорювалося на спільному засіданні комітету комсомолу та профкому інституту. Цьому передувала велика робота, яку провели студенти по перевірці гуртожитків.

Розмова в основному звелася до суто господарських, побутових питань. Тут і перенаселення гуртожитків, і нестача меблів та білизни, і діяльність санкомісії. Дісталася студрадам, працівникам господарської частини. Звичайно, по цих питаннях будуть вжиті відповідні заходи, з часом побутові умови студентів у гуртожитках поліпшаться.

Треба було б більше зупинитися на питанні найголовнішому. Чому ж, дійсно, не працює радіовуз у гуртожитку № 1? Хіба він тільки для того, щоб оголошувати рішення студради? Адже ще в тому році там була редколегія радіогазети — і не погано підготувала вона кілька номерів...

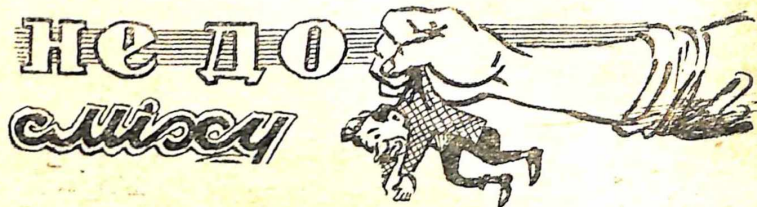
А відвідування викладачами гуртожитків... Адже можуть деякі з них, як М. Плющ, М. Теплицька, Г. Прокопенко, приходити до студентів і там проводити бесіди або просто, по-товариському, у дружньому колі про-

вести кілька годин вільного часу. Аж не віриться, що так рідко відбуваються подібні зустрічі.

Та й на самому засіданні не погано було б сказати своє слово викладачам, допомогти, по-

вчити. А їх не було. Тому й звелася обговорення хоч до важливих питань, проте основну проблему, заради якої зібранися, розв'язали взагалі, без достатньої глибини.

О. ІВАНЕНКО.

Завжди і одразу

На засіданні комітету комсомолу пояснення Галини Бас виглядали так:

— Комсомольський квиток у мене завжди був у чемодані. Але пізніше, коли ми поїхали на практику, там його не виявилася. Я одразу ж про це повідомила комсорга.

Бачите, яка ретельна! Вона одразу ж, не роздумуючи, не гаючи часу, повідомила... Виявляється, що «доручення, які дають, такі і виконує — то агітатором, то членом редколегії була». І практику вона закінчила на «відмінно». Ось тільки не пам'ятає, де подівся її комсомольський квиток.

Та й де там запам'ятати, коли він у чемодані валявся між речами, може в пилі. Вона ж без нього і внески платила — розпишеться у відомості, а по-

тім за півроку комсорг і відмітити та печатку прикладе.

Скажете: легковажність? Ні, гірше! Бездушність, казенне ставлення до своїх найперших і найголовніших обов'язків. Це тільки обиватель так поводить-ся із найдорожчим документом.

Так само трималася вона і на засіданні комітету. Складалася враження, що вона «майже не винувата, обставини так склалися, отже не маєте права до мене так суворо ставитись».

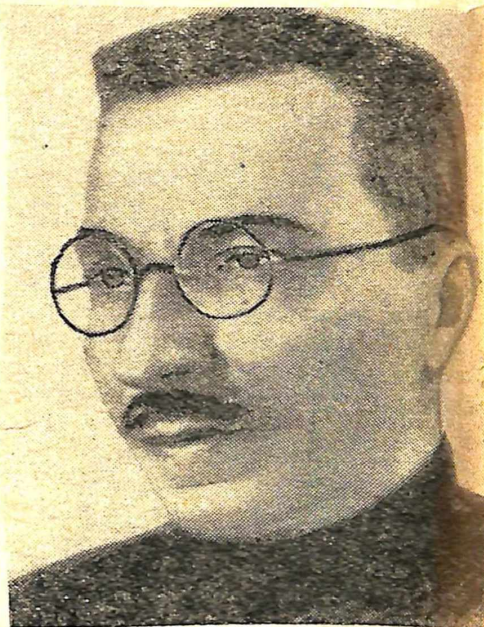
Що їй догана, що їй новий квиток, тов. Максименко! Вона й цей згубить, адже в чемодані покладе, а практика, слава богу, незабаром знову буде.

І. СОКИРКО.

Урочисте засідання

15 березня в актовому залі інституту відбулося урочисте засідання, присвячене 75-річчю з дня народження видатного радянського педагога Антона Семеновича Макаренка. На цьому засіданні, скликаному Міністерством освіти УРСР, Товариством для поширення політичних та наукових знань УРСР, Київським державним університетом імені Т. Г. Шевченка, Київським державним педагогічним інститутом імені О. М. Горького, Науково-дослідними інститутами педагогі-

ки і психології, Київським державним інститутом іноземних мов, після вступного слова міністра освіти УРСР А. Г. Бондар з доповідями виступили проф. М. М. Грищенко («А. С. Макаренко — видатний радянський педагог-новатор»), доц. І. Т. Крук («А. С. Макаренко як письменник»), а також поділилися спогадами співробітники й вихованці А. С. Макаренка — П. А. Багмут, К. М. Безрук, О. Г. Білоус, А. Ф. Ганеєв, О. І. Іваненко.

ВИДАТНИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГ І ПИСЬМЕННИК

(До 75-річчя з дня народження А. С. Макаренка)

«Школа повинна боротися за комунізм з такою ж волею, з такою ж мужністю, з таким же напруженням, як і все наше суспільство».

(А. С. Макаренко).

Видатний радянський педагог і талановитий письменник Антон Семенович Макаренко (1888—1939) все своє свідоме життя віддав вихованню підрастаючого покоління. Сімнадцятирічним юнаком вступив він на нелегкий, але благородний і почесний шлях учителя. Після перемоги Великого Жовтня А. С. Макаренко став активним будівником нової радянської школи. У 1920 році Макаренко за дорученням органів народної освіти організує колонію імені М. Горького, а потім у дитячій комуні імені Дзержинського Макаренко організував дитячі і педагогічні колективи, які О. М. Горький назвав експериментом «світового значення». А. С. Макаренко створив основи методики комуністичного виховання дітей.

Основний принцип Макаренкового виховання — «в колективі, через колектив і для колективу». Вперше в історії радянської школи Макаренко зу-

мів поєднати виховання з виробничою працею, що стало яскравим прикладом втілення в життя ідей класиків марксизму-ленінізму. Макаренко ввійшов в історію радянської культури як визначний письменник. Його книга «Педагогічна поема», що ввійшла в золотий фонд радянської літератури, і сьогодні користується заслуженою любов'ю мільйонів читачів і особливо радянської молоді. Творча педагогічна і літературна спадщина А. С. Макаренка відіграє значну роль у здійсненні величезних завдань виховання нової людини, накреслених у Програмі КПРС. Макаренко можна сміливо вважати найвидатнішим представником світової науково-педагогічної думки, невтомним борцем за нову, передову педагогічну науку, справжнім новатором, що завжди сміливо рвався вперед, прокладаючи шляхи молодій радянській педагогіці.

Ось чому для радянського вчителства педагогічна спадщина А. С. Макаренка є багатим джерелом плодотворних педагогічних ідей і настанов. Вона допомагає радянським пе-

дагогам у розв'язанні найактуальніших питань комуністичного виховання. На жаль, досить довгий час серед частини наших педагогів було дуже поширене твердження, начебто виховні принципи і методи А. С. Макаренка придатні лише в роботі з безпритульними дітьми, з правопорушниками в спеціальних закритих закладах, а не в умовах нормальної радянської школи і сім'ї. Найкраще спростовують цей погляд висловлювання самого Макаренка у його лекції для московських учителів (10 січня 1938 р.), де він вказував, що той, хто вважає його спеціалістом по роботі з безпритульними дітьми, помиляється. Всього він працював 32 роки, з них 16 років у школі і 16 років з безпритульними. А. С. Макаренко завжди підкреслював, що його робота з безпритульними зовсім не була спеціальною роботою, що ніяких особливих методів щодо безпритульних застосовувати не слід, що слід до-

вести безпритульних до стану норми і дальшу роботу з ними вести як з нормальними дітьми шкільного віку. Основні педагогічні ідеї А. С. Макаренка, які йому довелося відстоювати в напруженій боротьбі з «педагогами», лягли в основу нашої сучасної виховної роботи.

До вивчення і використання педагогічної спадщини Макаренка треба підходити з усією відповідальністю. Нашим педагогам, батькам потрібно не лише всебічне знання його педагогічних ідей, принципів, настанов, але й уміння застосовувати їх.

Сам А. С. Макаренко завжди підкреслював творчий характер роботи педагога, гаряче поставав проти всякої зупинки в його розвитку, проти застою в справі виховання. Живий дух творчості й новаторства, жадо-ба новизни не давали цьому великому педагого-новатору застигнути на місці. Він належав до тих людей, які ламають старі традиції, норми, установи, коли вони перетворюються в гальмо для руху вперед, і які вміють створити нові традиції, нові норми, нові установи.

Яскравим і переконливим доказом цього є передовий досвід педагогів-маяків, десятки, сотні тисячі яких є в нашій республіці.

Відзначаючи 75-річчя дня народження видатного радянського педагога, ми з гордістю і радістю говоримо, що педагогічні ідеї, педагогічна спадщина А. С. Макаренка живуть і житимуть завжди в радянському суспільстві і серед педагогічної громадськості нашої Батьківщини. Цим ідеям належить і майбутнє, бо вони побудовані на безсмертному вченні марксизму-ленінізму. Радянські педагоги вчать і вчитимуться у А. С. Макаренка. Убагачують спадщині цього видатного представника радянської педагогічної науки завжди черпатиме натхнення мільйонна армія радянського вчителства, яка виконує велику і почесну справу виховання покоління, здатного перетворити в життя кращу мрію людства — остаточно побудувати комунізм, яка буде жити й працювати в комуністичному суспільстві.

Доц. Г. ПРОКОПЕНКО.

Редактор П. ХРОПКО.